

ד' סיון, תש"פ
27 מאי, 2020

אל: רופאי ומגדלי הצאן והבקר בישראל באזור הסיכון לכלבת

א.ג.נ.,

הנדון: חיסון בקר כנגד כלבת באזור שהוגדר כאזור סיכון כלבת

1. בשנים האחרונות, רוב מקרי הכלבת מתרכזים בסמוך לגבולות הצפון והשירותים הווטרינריים מגדירים אזור סיכון כלבת על פי האירועים שאירעו בטווח של כשנתיים אחורה.
2. את אזור הסיכון שהוגדר לשנת 2020 ניתן למצוא בקישור:
https://www.moag.gov.il/vet/Yechidot/VetBasade/Pirsumim/2020/Documents/sikun_gavoah_kalevet_2020.pdf
3. האמצעי היעיל ביותר להגן על המקנה מפני המחלה הנו חיסונו בתרכיב מומת.
4. מעלי גירה אינם מפיצים את הכלבת, בניגוד לטורפים.
5. על מנת למנוע תחלואת בקר וצאן במחלת הכלבת המסכנת את המטפלים במקנה והגורמת לנזקים כלכליים הנובעים ממגבלות המוטלות בעת אבחון, השירותים הווטרינריים ממליצים על חיסון כל הבקר והצאן באזור הסיכון כנגד מחלת הכלבת.
6. הנזקים הישירים והעקיפים העלולים להיגרם על ידי כניסת מחלה לעדר בקר הם כדלקמן:
  - א. מקרי תחלואה ומוות של בקר.
  - ב. שחיטה דחופה של בקר שננשך (תוך שמונה ימים).
  - ג. הסגר 90 יום (במקום 45 בעדר מחוסן).
  - ד. מגבלות העברה לשחיטה ולגידול – הפסדי הזנה מיותרת ואחזקת בעלי חיים זמן רב שלא לצורך.
  - ה. צפיפות יתר של בעלי חיים במכלאות, בדגש על יונקים, הגורמת לצער בעלי חיים ולתחלואה מרובה.
  - ו. חרדה בקרב צוות העובדים, תושבים, מבקרים ביישוב.
  - ז. סכנת הידבקות בני אדם מפרה נגועה (סיכון קלוש אך קיים).
7. קיימות עדויות ומחקרים המצביעים על כך שחיסון בקר פעמיים (במרווח של חודש לפחות האחד מהשני) מספיק לשמור על כיל נוגדנים ברמה המגנה על הבקר לפחות לתקופה של חמש שנים. באופן מעשי, חיסון בעלי חיים הנשארים לתחלופה בעדר (עגלות, גדיות וטליות גידול) ייתן מענה לחיסון השגרתי של העדר.
8. לפי הנחיות היצרן, אם העדר מחוסן, יש לחסן את ראשי הבקר שמעל חצי שנה, ואם העדר לא מחוסן, ניתן לחסן מגיל יום. זריקת הדחף תינתן לפחות חודש אחר כך.

9. חיסוני הכלבת שבוצעו בעדר ידווחו באפליקצית collector.

10. נוהל לחיסון בקר וצאן שנכתב בשנת 2014 ניתן למצוא בקישור :

https://www.moag.gov.il/Procedures/Documents/hisun_tzon_bakar.pdf

ד"ר אבי וסרמן,
מנהל השו"ט בשדה (בפועל)

ד"ר בוריס יעקובסון,
מנהל המכון הווטרינרי.

העתק :

לשכת שר החקלאות ופיתוח הכפר.
לשכת מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
מנהל שירותים וטרינריים (בפועל).
מנהלי לשכות וטרינריות.
רופא צאן, שירותים וטרינריים.
רו"ר החקלאית.
התאחדות מגדלי בקר.
ארגון מגדלי בקר לבשר.
ארגון מפטמים ישראליים.
התאחדות מגדלי הצאן.
עזיזה.
בעקבי הצאן.